

«Θεολογικές, φιλοσοφικές, ψυχολογικές και πολιτικές διαστάσεις της σύγχρονης τεχνολογίας» στο Συνέδριο του περιοδικού «Θεολογία»

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Η Ζ΄ Συνεδρία του Β΄ Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 100 χρόνια του [περιοδικού «Θεολογία»](#) πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης το μεσημέρι της Τετάρτης 1ης Οκτωβρίου 2025 υπό την προεδρία της Ομ. Καθηγήτριας Α.Π.Θ. Άννας Κόλτσιου-Νικήτα και του Μητροπολίτη Λαγκαδά, Λητής και Ρεντίνης κ. Πλάτωνα.

Στη Συνεδρία εξετάστηκαν οι θεολογικές, φιλοσοφικές, ψυχολογικές και πολιτικές διαστάσεις της σύγχρονης τεχνολογίας, με έμφαση στις προκλήσεις που εγείρει για την ανθρώπινη αυτοσυνειδησία και την ορθόδοξη θεολογία.

Η Συνεδρία άρχισε με τον χαιρετισμό του εκπροσώπου του Πατριαρχείου Σερβίας, Μητροπολίτη Ναϊσσού κ. Αρσενίου.

Στην συνέχεια τον λόγο έλαβε ο εκπρόσωπος του Πατριαρχείου Ρουμανίας, Επίσκοπος Τουλσέας κ. Βησσαρίων, ο οποίος ευχαρίστησε την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος για την πρόσκληση να συμμετάσχει το Πατριαρχείο στο Β' Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο του Περιοδικού Θεολογία.

Ο Επίσκοπος Τουλσέας μεταξύ άλλων ανέφερε: «Σύμφωνα με την ορθόδοξη θεολογία, η ίδια η τεχνολογία δεν αποτελεί κίνδυνο αλλά είναι δώρο του Θεού στον άνθρωπο. Συγχαίρουμε τους διοργανωτές του Συνεδρίου και όσους συμβάλλουν στην έκδοση του περιοδικού, καθώς στις σελίδες του αντικατοπτρίζεται μια ζωντανή και δυναμική θεολογία». Επεσήμανε, μάλιστα, ότι σε έναν κόσμο όπου η τεχνητή νοημοσύνη προχωρά με ταχύτατους ρυθμούς η ερώτηση για τον πόνο, την ασθένεια, την ελευθερία και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου χρειάζεται να την απαντήσει η ορθόδοξη Θεολογία.

Κατόπιν, απένειμε το χρυσό μετάλλιο του Πατριάρχη Ρουμανίας στο περιοδικό Θεολογία, το οποίο παρέλαβε ο Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος αντιπρόεδρος της ΕΜΥΕΕ.

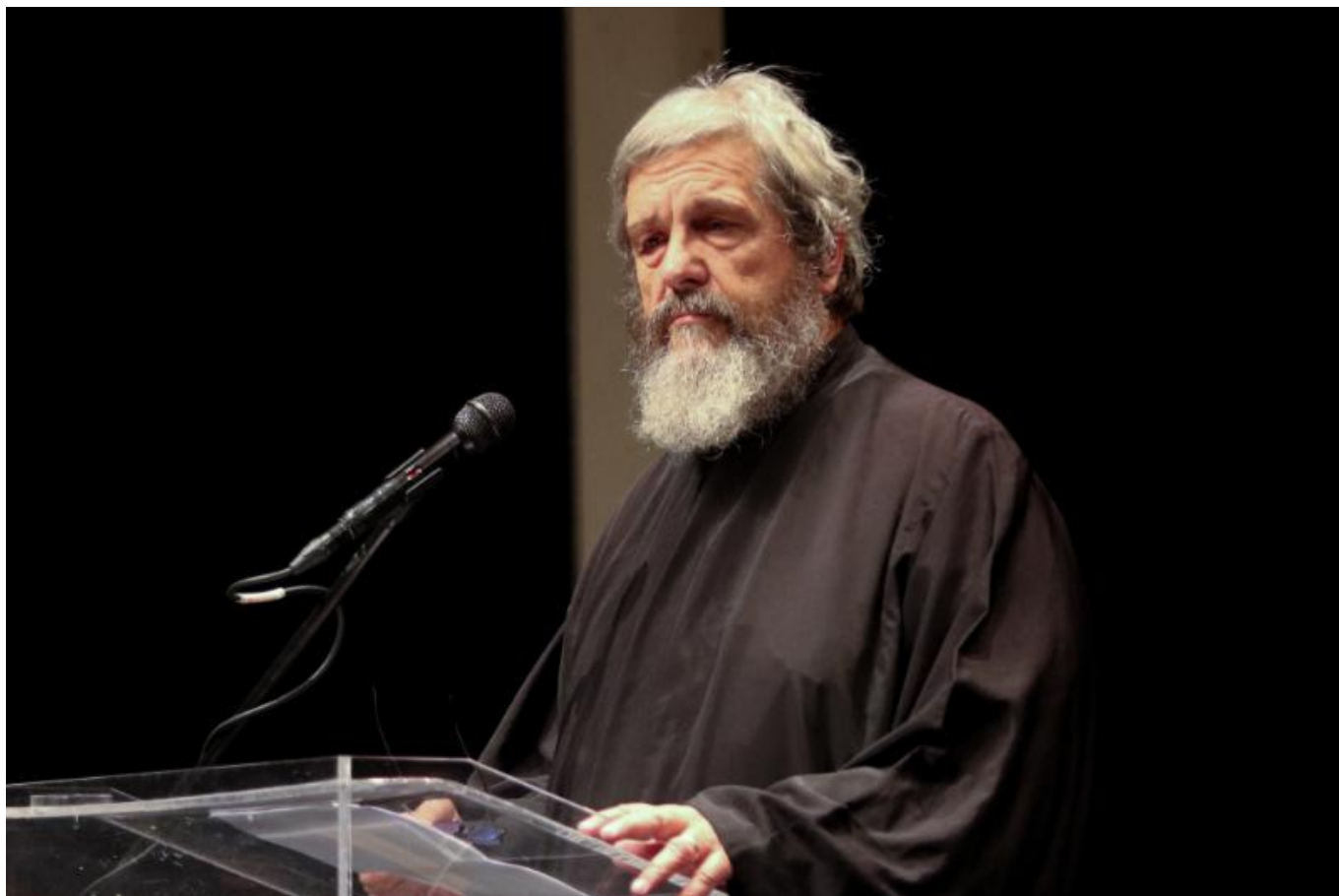
ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

Πατριάρχης Ρουμανίας: Η Ορθόδοξη Θεολογία καλείται να μαρτυρήσει την ανθρωπολογική προοπτική του Ανατολικού Χριστιανισμού

Στην συνέχεια ο π. Νικόλαος Λουδοβίκος (Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων) ανέπτυξε το θέμα: «Σύγχρονη τεχνολογία και σχέσεις αντικειμένου: ψυχαναλυτική και θεολογική ανάγνωση».

Υπογράμμισε ότι «καταλήγουμε σε μια φυσιοκρατία που όμως δεν έχει κανέναν ορίζοντα κανονιστικό, διότι δεν έχει ολοκληρωθεί και δεν ξέρουμε εάν θα ολοκληρωθεί. Είμαστε απόγονοι μιας τέτοιας εξέλιξης και δεν μπορούμε να ξεφύγουμε από αυτή τη μη οντολογική εξέλιξη που περιγράψαμε».

Σε άλλο σημείο της εισήγησής του ο π. Νικόλαος σημείωσε ότι «αυτογνωσία δεν είναι απλώς ταυτολογία, είναι και πολλά άλλα πράγματα που εξαρτώνται από την οντολογική του πηγή, και το μέλλον που αυτή διανοίγει. Δεν υπάρχει αρετολογική ηθική, ούτε σε ατομικό ούτε σε συλλογικό επίπεδο».

Ακόμη υπογράμμισε ότι «η πιο επικίνδυνη ανθρωπολογικά κατάσταση προκύπτει από την ενίσχυση του ναρκισσισμού, ο άνθρωπος δεν επενδύει πια τίποτα συναισθηματικά, προωθεί την «ηθική του γούστου» και αυτός είναι ο μεγαλύτερος ψυχολογικός κίνδυνος.

Και φαίνεται αδύνατο να αντιμετωπιστεί, καθώς είναι ελκυστική αυτή η κατάσταση. Η θεολογική θεραπεία μπορεί να γίνει διαλογικά σύμφωνα με τον Άγιο Μάξιμο και διανεμητικά (όσο διανέμω τόσο μετέχω) σύμφωνα με τον Άγιο Διονύσιο τον Αρεοπαγίτη. Η έννοια της ιστορίας δεν έχει αλλάξει, είναι η ιστορία της δύναμης. Χρειάζεται μια πνευματική επανάσταση, που θα γίνει μυστικά και η οποία θα επέλθει αφού πρώτα θα φτάσουμε σε ένα επίπεδο όπου δεν παίρνει άλλο. Και νομίζω ότι αυτά που συμβαίνουν στην Αμερική θα παίξουν μεγάλο ρόλο και θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να το αντιμετωπίσουμε».

Η Συνεδρία ολοκληρώθηκε με την εισήγηση του Αρχιμ. Αρίσταρχου Γκρέκ (Αναπλ.

Καθηγητή του Ε.Κ.Π.Α.) με θέμα: «Singularity καὶ Ορθόδοξη θεολογία».

Ο π. Αρίσταρχος εξήγησε τι σημαίνει ο όρος Singularity (τεχνολογική «μοναδικότητα») και πρότεινε μια κριτική θεώρηση της Singularity με κριτήριο τον προσδιορισμό του ανθρώπου, την εκκλησιολογική αυτοσυνειδησία και τον εσχατολογικό ορίζοντα της σωτηρίας. Αναφέρθηκε στην σχέση του ανθρώπου με τη μηχανή τονίζοντας ότι ο άνθρωπος ανάγεται σε πρότυπα πληροφορίας, ικανά να αναπαραχθούν σε εναλλακτικά υποστρώματα (mind uploading). Έτσι, «ο άνθρωπος» εξισώνεται με επανακωδικοποιήσιμη δομή, ενώ το σώμα υποβιβάζεται σε υλικό φορέα με περιορισμένο οντολογικό βάρος.

Ολοκληρώνοντας την εισήγησή του ο π. Αρίσταρχος υπογράμμισε: «Η Singularity, ως τεχνικό και ιδεολογικό «σημείο σύγκλισης», διαθέτει ισχυρό προτρεπτικό δυναμικό: υπόσχεται ότι ο αλγόριθμος θα θεραπεύσει την ιστορική τραυματικότητα της θνητότητας και ότι η πλατφόρμα θα αναλάβει ρόλους νοήματος και συνοχής. Η ορθόδοξη θεολογία αντιπαραβάλλει κανόνα διάκρισης: Θέωση $\neq$ τεχνο-σωτηριολογία. Ο αγισμός και η θέωση είναι μετοχή στις άκτιστες ενέργειες, εκκλησιολογική και μυστηριακή μετοχή του Καινού Ανθρώπου· η δεύτερη είναι αναπόδραστα κτιστή, προϊόν δεδομένων, υπολογισμού και ενέργειας. Εκεί όπου ο δημόσιος λόγος μεταφράζει την ελπίδα σε pattern-preservation και το μυστήριο σε λειτουργικότητα, η Εκκλησία υπενθυμίζει ότι η ζωή σώζεται από τον Τριαδικό Θεό, όχι από κώδικα αλλά από την Χάρη όχι από την ισχύ. Μόνον εντός αυτού του ορίου ο διάλογος με τη σύγχρονη τεχνολογία δύναται να καταστεί γόνιμος και νηφάλιος: να προάγει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, να τιμά την αλήθεια της σχέσης και να διαφυλάττει την αναστάσιμη, θεοκεντρική κατανόηση της Εκκλησίας απέναντι σε κάθε νεο-μεσσιανική υπόσχεση του τεχνοκεντρικού παρόντος ή μέλλοντος».

